

Mál nr. 259/2020**M og
V vegna ábyrgðartryggingar A hjá V****Ágreiningur um bótaskyldu vegna vinnuslyss 6. desember 2016.****Gögn.**

Málskot dags. 15.07.2020 ásamt fylgiskjölum 1-23.

Bréf V dags. 18.08.2020.

Viðbótarathugasemdir M dags. 03.09.2020.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að hinn 6. desember 2016, þegar hann var að störfum hjá A, hafi M orðið fyrir varanlegu líkamstjóni. Í upphafi var ágreiningur um atvik málsins, þ.e. hvort um slys í skilningi váttryggingarskilmála hafi verið að ræða og um atvik við tjónsatburð, og er honum lýst ítarlega í málskoti og fylgigögnum. Nú sé hins vegar ekki ágreiningur meðal aðila um að tjón M hafi atvikast með þeim hætti að M hafi stigið upp á hallandi stálþil á súlu í þeim tilgangi að setja ryksugu í samband við rafmagnsinnstungu sem var í nokkurri hæð á súlunni. Hafi M ekki náð til innstungunnar með öðrum hætti en að stíga upp á þilið, og hífa sig upp á stálhandfangi eða hanka á súlunni. Hann hafi þá runnið til á stálþilinu með þeim afleiðingum hann missti fótanna og hnykkur kom á vinstri öxl hans, en hann notaði vinstri höndina til að halda sér í umrætt handfang og varna því þannig að hann félli í gólfíð. Við þetta slitnaði sin í vinstri öxl hans og gekkst hann undir aðgerð vegna þess, og var, samkvæmt læknisvottorði dags. 22. maí 2017, óvinnufær með öllu frá slysdegi og til 1. júní 2017.

Vegna tjóns síns gerir M kröfu til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V. Byggir hann kröfu sína á því að tjón hans megi rekja til saknæms og ólögmeats vanbúnaðar á vinnustað, sem felist í því að starfsmenn hafi þurft að stíga á hallandi og sleipt stálþil og hífa sig upp á handfangi í um þriggja metra hæð til að ná til umræddrar innstungu. Hafi aðbúnaður því verið óforsvaranlegur, þar sem A hafi gert ráð fyrir að starfsmenn þríðu upp á hált og rykfallið stálþil til að hanga á handfangi í þeim tilgangi að ná til innstungunnar, en ljóst sé að slyshætta hafi verið fólgin í þessu verklagi. Þá hafi starfsfólk ítrekað kvartað undan þessu fyrirkomulagi án þess að A gripi til aðgerða. Hins vegar hafi úrbætur verið gerðar eftir umrætt atvik, þannig hafi innstungan verið færð neðar og stálhandfangið fjarlæggt til að koma í veg fyrir að hægt væri að þríla upp á súluna með þessum hætti. Þá mótmælir M því sérstaklega að stigi sem hann hefði getað nýtt við verkið hafi verið til staðar, enda beri V sönnunarbyrði vegna slíkra staðhæfinga. Þá sé um einfalt verk að ræða sem eðlilegt sé að einn maður geti sinnt og því fráleitt að starfsmenn eigi að vinna tveir saman að því að setja ryksugu í samband. Enn fremur gerir M athugasemdir við að atvikið hafi ekki verið réttilega tilkynnt til Vinnueftirlitsins og beri því að leggja frásögn M af atvikum til grundvallar.

Í bréfi V til nefndarinnar kemur fram að nú sé ekki ágreiningu um atvik sem slík, en ljóst sé að kærandi, sem sé ekki mjög hávaxinn, hafi ekki náð auðveldlega upp í umræddan rafmagnstengil. Þá er sjúkrasaga M rakin að nokkru leyti, en vegna skertrar starfsorku hafi hann verið fluttur til léttari starfa hjá A í árslok 2015. Meðal starfsskyldna í deild þeirri sem A starfaði, ásamt tveimur öðrum, hávaxnari mönnum, hafi verið að ryksuga vikulega í ofnhúsi. Ávallt hafi verið hafður sá háttur á að hávaxnari starfsmennirnir tengdu ryksuguna. Á slysdegi hefði M, sem þess utan glímdi við heilsubrest, átt að leita auðveldari leiða við að ná til tengilsins. Hann hefði t.a.m. getað beðið eftir samstarfsmanni sínum, sem var á salerninu, eða náð í tröppu sem var í um 30 metra fjarlægð. Þá hafi fleiri tröppur verið í 150-200 metra fjarlægð. Það að hafa tengil í tiltekinni hæð geti ekki talist vanbúnaður, auk þess sem hæð hans hefði ekki átt að dyljast M. Er bótaskyldu því hafnað.

Í viðbótarathugasemdum sínum tekur M fram að stoðkerfiseinkenni þau sem hann hafi búið við fyrir umrætt slys séu ekki í neinum tengslum við þá áverka sem hann hlaut í slysinu. Þá er því enn mótmælt að tröppur hafi verið til staðar og vísað til vitnisburðar samstarfsmanns M í því samhengi en þar segi

að tröppur og stigar hafi verið fjarlægð af vinnusvæðinu nokkru fyrir slysið enda hafi hlotist slys af notkun þeirra.

Álit:

Leyst verður úr ágreiningu aðila á þeim grundvelli að ekki sé deilt um hvernig slys M atvikaðist, þ.e. að hann hafi runnið á umræddu stálþili þegar hann var að reyna að koma ryksugu á vinnustaðnum í samband við rafmagnstengill. Þá virðist ekki deilt um að tengillinn hafi verið í það mikilli hæð að M næði ekki til hans með öðrum hætti, þó ekki sé að fullu ljóst hver nákvæmlega hæð tengilsins var. Þá segir m.a. í tilkynningu A til Vinnueftirlitsins, dags. 20. desember 2017: „Starfmaður var að stinga rafmagnstengli af ryksugu í samband í ofnhúsi vegna reglubundinna þrifa. Við þetta þarf að stíga upp á súlu með halla 35-45°“ svo um viðtekið verklag virðist hafa verið að ræða. Miðað við þennan halla og lýsingu M á umræddu stálþili eins og það var á slysdegi, en henni hefur ekki verið mótmælt sérstaklega, virðist ljóst að nokkur slyshætta gæti skapast af því að klifra upp það. Þá liggur ekki fyrir að tröppur hafi verið tiltækar, eða að starfsmönnum hafi verið uppálagt að nota aðrar aðferðir en að stíga á þilið, og í ljósi atvika, fyrirliggjandi gagna og vitnisburða, svo og þess að engin rannsókn var gerð á tildrögum slyssins eða aðstæðum verður A að bera hallann af sönnunarskorti um það. Þá verður ekki fallist á það með V að M hafi borið að bíða eftir öðrum, sér hávaxnari starfsmönnum, til aðstoðar, auk þess sem ráða má af vitnisburði samstarfsmanns M, í vitnamáli sem rekið var um fyrri ágreining aðila, að hávaxnari starfsmenn hafi einnig þurft að stíga upp á umrætt þil til að ná til tengilsins. Þá liggur ekki fyrir að hægt hafi verið að tengja ryksuguna við aðra, haganlegar staðsetta, tengla.

Með hliðsjón af öllu framansögðu verður því að telja að slys M megi rekja til ófullnægjandi aðbúnaðar á vinnustað hans en samkvæmt lögum nr. 46/1980 um aðbúnað og hollustuhætti á vinnustöðum hvílir sú skylda á atvinnurekanda að tryggja að gætt sé fyllsta öryggis og góðs aðbúnaðar og hollustuhátta á vinnustað. Verður að telja að A hafi ekki hugað nægilega að þeim áskilnaði hvað varðaði staðsetningu umrædds tengils og leiðir til að ná til hans og er bótaskylda því fyrir hendi. Þá verður ekki séð að tilefni sé til að skerða bótarétt M á grundvelli þess að hann hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi í skilningi 23. gr. a skaðabótalaga nr. 50/1993. Á hann því óskertan rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Að endingu verður ekki hjá því komist að koma á framfæri ábendingu vegna málatilbúnaðar lögmanns M, en hann hefði að ósekju mátt vera styttri og hnitmiðaðri.

Niðurstaða.

M á óskertan rétt til bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík 22. september 2020

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.